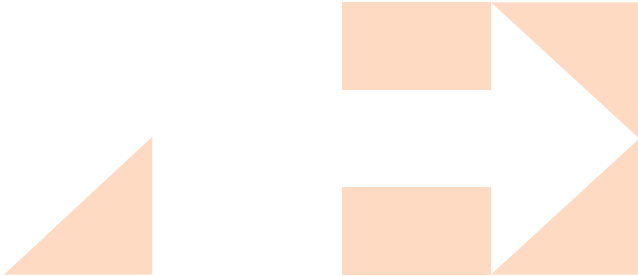

COACHENDE WERKVORMEN IN HET ONDERWIJS

"Elke keer als je een kind iets onderwijst, houd je het weg van herontdekking"
Jean Piaget

COACHEN VAN STUDENTEN

BEGELEIDEN VAN STUDENTEN-TEAMS

DE KUNST VAN HET VRAGEN STELLEN

AFSPREKEN EN AANSPREKEN

In het onderwijs werken mensen met passie en ambitie. Ontwikkeling en groei staan er continu centraal. Het ontdekken van eigen krachten en bewust worden van eigen handelen zijn krachtige tools om te blijven leren en ontwikkelen.

Wij bieden diverse opleidingen aan waarin je je de belangrijkste vaardigheden van coachend begeleiden eigen maakt, ervaart hoe je groepsontwikkeling effectief begeleid en de Kunst van het vragen stellen onder de knie krijgt. Daarnaast ga je oefenen met het maken van duidelijke afspraken en leer je gericht en effectief aanspreken. Het zijn opleidingen waarin je je vaardigheden middels oefeningen uit (eigen) praktijk traint en uitdiept. Alle genoemde opleidingen bieden wij ook aan als losse 1-daagse opleidingen, voor data en kosten kun je onze website raadplegen.

Er zijn in onderwijssituaties diverse experimenten uitgevoerd waarbij aan de docenten, die begonnen met een nieuwe groep, kwalificaties gegeven werden van de studenten: goed, middelmatig of slecht. Aan het eind van de cursus bleken de studenten met de kwalificatie 'goed' significant betere cijfers te hebben dan de studenten met een middelmatige kwalificatie en die hadden weer betere cijfers dan de 'slechte' studenten. 'Nogal wiesed', zult u zeggen. Dat zou zo zijn als de aan het begin gegeven kwalificatie overeenstemde met de werkelijkheid, maar dat was niet het geval. De kwalificaties waren willekeurig toegekend en de 'goede' groep was aan het begin niet beter dan de andere, en de 'slechte' groep niet slechter. Dat dit aan het eind wel zo was kwam louter door het verwachtingspatroon van de docenten en de manier waarop zij de diverse groepen benaderden. In verschillende varianten zijn dergelijke onderzoeken uitgevoerd met elke keer weer hetzelfde resultaat.

Iedereen kent dit fenomeen van de 'self-fulfilling prophecy', maar in ons gedrag maken we daar nog weinig gebruik van. Vaak hebben we te lage verwachtingen van en te weinig vertrouwen in onze leerlingen. We baseren ons oordeel op het huidige gedrag dat we zien, maar mensen spreken in het werk vaak maar een beperkt deel van hun potentie aan. Er is dus ruimte voor verbetering in de vorm van coaching.

associatie voor coaching
DORPSTRAAT 1 - 5735 EAAARLE-RIXTEL - TEL. 0492-385544
WWW.ASSOCIATIEVOORCOACHING.COM

Coachen van Leerlingen/Studenten

Zonder voortdurende groei en vooruitgang hebben woorden als verbetering, prestaties en succes geen enkele betekenis. (Benjamin Franklin)

De coachende docent stuurt op verbetering van prestaties van de leerling/student en zijn/haar functioneren in een groep of team. Coachend begeleiden is niet slechts het 'liefdevol begeleiden', het is wel degelijk ook streng. Vanuit het kader waarbinnen de docent en leerling/student afspraken maken over te behalen resultaten coacht de docent op persoonlijke doelstellingen en realisatie daarvan. Het nemen van verantwoordelijkheid, het zelfsturend resultaatgericht werken en de ontwikkeling van de leerling/student staan hierbij centraal. De leerling/student haalt het beste uit zichzelf.

VOOR WIE?

Voor docenten die zich willen bekwamen in het coachend begeleiden.

In deze opleiding maak je kennis met de verschillende facetten van coachend begeleiden: ons model van coachend begeleiden, hoe je resultaatgericht kunt coachen, wat het belang daarbij is van kundig vragen stellen, afspraken maken en doelen stellen.

DOELEN

- Inzien dat coachen meer is dan een vaardigheid
- Inzicht krijgen in het eigen vraagpatroon
- Bewustzijn en verantwoordelijkheid onderscheiden als wezenlijke thema's
- Kennis van de fasering van het coachproces

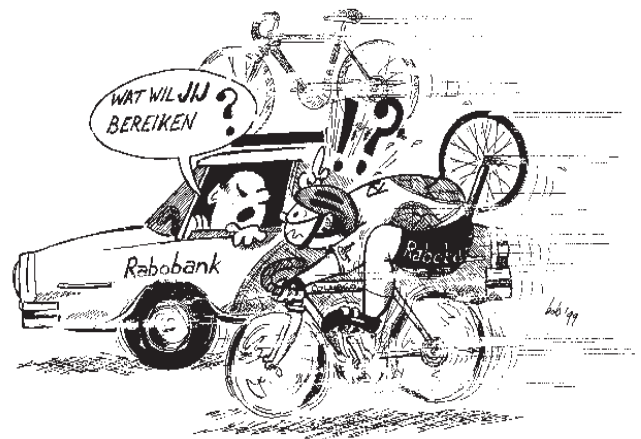
Het programma bevat een mix van individuele en groepsoefeningen. Aan de hand van een aantal vragen bouwen we een gemeenschappelijk beeld over coaching op.

Door een fysieke oefening zal een ervaren coach een deelnemer tot betere prestaties brengen. In de nabespreking worden de voordelen en effecten van vragenstellen besproken. Daarna oefen je zelf in de moeilijke Kunst van het vragen stellen.

PROGRAMMA

Het programma omvat de volgende onderdelen:

- Coachen: Het beeld
- Dynamiek van coaching
- De Kunst van het vragenstellen
- Coachen en prestatie verbetering
- Coachen in de context van ontwikkeling

associatie voor coaching
DORPSSTRAAT1-5735EAAARLE-RIXTEL-TEL.0492-385544
WWW.ASSOCIATIEVOORCOACHING.COM

De Kunst van het vragen stellen

*Antwoorden zijn altijd makkelijker dan vragen.
(Jean Paul Sartre)*

We leven in een wereld die antwoorden belangrijker vindt dan vragen. We zitten liever niet met vragen, want we willen niet twijfelend en wankelmoedig overkomen. We willen antwoorden want die verschaffen ons zekerheid, ook al is het vaak schijnzekerheid.

Antwoorden zetten een punt, sluiten processen af, beëindigen acties en zetten de zaak stil. Vragen, daarentegen, richten de aandacht, mobiliseren energie, zetten aan tot actie en brengen de zaak in beweging.

Om processen van zelfsturing te bevorderen is de Kunst van het vragen stellen wel de belangrijkste vaardigheid van een coach. Meestal stellen de leerlingen/studenten de vragen en geven de docenten de antwoorden. Bij coachend begeleiden zijn die rollen echter omgedraaid. De leerling/student is aan het werk. De docent stelt de vragen en weet vervolgens zijn mond te houden en zijn eigen oplossings-enthousiasme te temperen.

Vragen hebben diverse voordelen ten opzichte van instructie:

- Ze richten de aandacht en zetten de leerling/student zelf aan het denken.
- Je krijgt als docent inzicht in de mate waarin de leerling/student alle aspecten van een vraagstuk overziet.
- Je krijgt een beter inzicht in hetgeen de leerling/student gaat doen.

VOOR WIE?

De opleiding is bedoeld voor iedereen die zich wil bekwalen in de Kunst van het vragen stellen.

DOELEN

- Inzicht krijgen in het eigen vraagpatroon
- Kunnen variëren in het stellen van vragen
- Middels de vraagstelling kunnen aansluiten bij de belevingswereld van de ander
- Middels het stellen van vragen het bewustzijn en het verantwoordelijkheidsbesef bij de ander kunnen vergroten

PROGRAMMA

Het programma omvat de volgende onderdelen:

- Referentiekader: hoe dit het stellen van vragen in de weg staat
- Eigen patronen in vragen stellen
- Vragen die raken
- Verschillende soorten vragen
- Oefening in het gevarieerd en effectief stellen van vragen

Begeleiden van leerling/studenten-teams

Als je voor elke positie de beste speler kiest, heb je nog geen sterk elftal, maar een team dat als los zand uiteen valt. (Johan Cruijff)

VOOR WIE?

Voor docenten die zich willen bekwamen in het coachen van leerling/studenten-teams.

DOELEN

- Kennis opdoen van belangrijke variabelen voor het ontwerpen van zelfsturende teams
- Actief herkennen van verschillende ontwikkelstadia van leerling/studenten-teams
- Tools ontwikkelen om leerling/studenten-teams effectief te begeleiden
- Jouw rol als begeleider optimaal afstemmen op de behoefte van de groep of het team

PROGRAMMA

Het programma omvat de volgende onderdelen:

- Het verSMARTen van coaching
- Fases in groepontwikkeling
- Werken met de teammix
- In kaart brengen van beelden en cultuurpatronen van het team
- Ontwikkelingsplan voor het team

Er is geen organisatie of instelling waarin men niet bezig is met de ontwikkeling van coaching, zelfsturing en teams. Waarom zou je in een team gaan werken als een taak heel goed individueel opgelost kan worden? Onafhankelijke leerlingen/studenten willen alleen in een team werken voor zaken die ze in hun eentje niet kunnen oplossen. Werken in een team is veel moeilijker dan alleen werken. Je moet ineens rekening houden met andere mensen, je moet overleggen en afstemmen. Dat kost een hoop tijd. Het schiet niet op. Je dient je aan te passen aan anderen. Teamwerk is aan de orde wanneer de samengebalde inspanning van diverse mensen nodig is om een bepaalde prestatie te leveren. Dat is in de huidige tijd vaak zo. In tegenwoordige organisaties of instellingen kun je in je eentje nauwelijks nog iets tot stand brengen. De bijdragen van diverse mensen zijn nodig om uiteindelijk goede resultaten te behalen. Daarmee wordt het vermogen van mensen om in teams te werken een belangrijke kwaliteit in organisaties en instellingen.

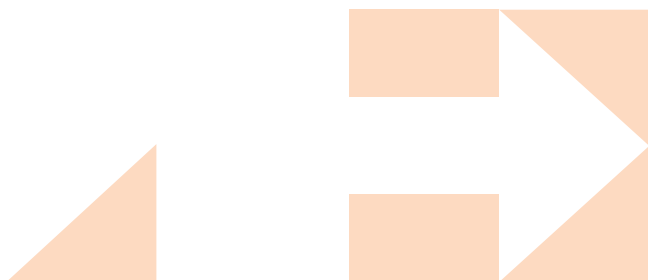
Veel mensen hebben niet vanzelfsprekend geleerd om in teams te werken, omdat in de opvoeding en het onderwijs toch een behoorlijk accent ligt op het individueel presteren, zo niet op competitie. Met allemaal individualisten wordt teamwerk moeilijk. Als iedereen denkt dat het alleen maar goed is als het op zijn manier gebeurt, dan wordt er veel gediscussieerd en weinig gewerkt. Zo kom je nooit tot topprestaties. Maar hoe dan wel?

Wij gaan met je aan de slag met praktische oefeningen die direct uitvoerbaar zijn in jouw praktijk bij het begeleiden van jouw leerling/studenten-teams.

Afspreken en aanspreken

Wie bepaalt nu of een bevel wordt uitgevoerd? Dat is niet degene die het bevel geeft, maar degene die het bevel ontvangt. (Chester Barnard)

VOOR WIE?

De opleiding is bedoeld voor iedereen die betere afspraken wilt maken en anderen gemakkelijker wilt aanspreken op resultaten.

DOELEN

- Resultaatgerichte gesprekken kunnen voeren
- Kennis opdoen van indicatoren om zaken meetbaar te kunnen maken en acties te kunnen afspreken
- Kunnen aanspreken zonder autoritair te worden en terug te vallen op de hiërarchie
- Het verschil zien tussen 'aanspreken' en 'afrekenen'

PROGRAMMA

Het programma omvat de volgende onderdelen:

- Analyse van de eigen valkuilen bij het maken van afspraken
- Afspraken SMART maken
- Oefening in aanspreken: de stoel
- Kaderverruiming en herdefiniëring - nieuwe inzichten krijgen
- Vier interactieniveaus kennen en toepassen

In het klaslokaal vervangt de afspraak het bevel, of de opdracht, als sturingselement. Een opdracht is eenzijdig. Een afspraak is tweezijdig. Een afspraak bindt de leerling/student, maar ook de docent.

Het eenvoudige motto, 'afspraak is afspraak' blijkt in de praktijk ontzettend moeilijk te zijn. We maken te veel afspraken waardoor we ze onmogelijk allemaal na kunnen komen. Ondanks onze agenda vergeten we ze gewoon. De grootste valkuil is echter dat we afspraken niet duidelijk maken. 'Ik zal er een keer naar kijken', zeg je en het agendapunt verdwijnt op de stapel, terwijl de ander denkt dat je morgen met een oplossing komt.

Afspreken en aanspreken noemen we in één adem, omdat het twee zijden van een medaille zijn. Naarmate we afspraken helderder maken, kunnen we er ook toegespitst op terugkomen, wanneer we elkaar aanspreken op het nakomen van de afspraken.

Deze opleiding bevat een mix van individuele en groepsoefeningen. Aansluitend bij de ervaringen van de deelnemers inventariseren we een aantal valkuilen bij het maken van resultaatafspraken. We komen tot een aantal vuistregels om die valkuilen te vermijden. Er is maar één manier om het aanspreken goed te leren: oefenen, oefenen en nog eens oefenen.

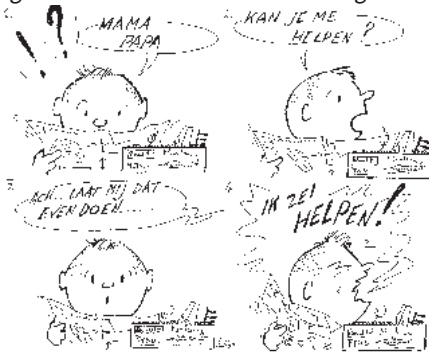
Trainers en Praktische Informatie

Professionaliseren doe je samen.

DE TRAINERS

Het team van de Associatie voor Coaching bestaat uit enthousiaste, gemotiveerde mensen, met passie voor hun vak. De trainer-coaches hebben zelf ruime management ervaring en begrijpen wat jou beweegt. Deze ervaring hebben zij opgedaan in het bedrijfsleven, het onderwijs, de overheid, banken of in de non-profit-sector. Door hun praktijkervaring als trainer-coach hebben zij de kennis en expertise, waardoor ze jou optimaal kunnen ondersteunen.

Alle trainers en coaches zijn geaccrediteerd door de International Coach Federation (ICF) als Professional Certified Coach (PCC) of Master Certified Coach (MCC). Het spreekt voor zich dat wij permanent werken aan de verbetering van onze trainers- en coachingsvaardigheden.

IN COMPANY

Bij incompany activiteiten kun je een geheel eigen programma samenstellen, afhankelijk van de wensen en aansluitend bij de behoefte van de organisatie. De inhoud van het programma kan gehaald worden uit het aanbod zoals we dat in de open inschrijving aanbieden.

Afhankelijk van de wensen in de organisatie kun je op bepaalde programmaonderdelen eigen accenten leggen. Daarnaast kun je denken aan bijvoorbeeld teamleiderstrainingen, communicatietrainingen etc. Alle trainingen worden nadrukkelijk gegeven vanuit het gedachtengoed van de Associatie voor Coaching.

Een van de centrale uitgangspunten bij coaching is dat mensen keuzemogelijkheden creëren. Wij verwerken deze opvatting zowel in ons open opleidingsaanbod als in incompany activiteiten. Je kunt nu zelf de inhoud, de frequentie en de omvang van de training bepalen. Deze incompany trainingen kunnen plaatsvinden op een door jou aangegeven locatie of bij ons in Aarle-Rixtel.

HISTORIE

De Associatie voor Coaching is in 1992 opgericht door Willem Verhoeven. In datzelfde jaar rondde hij het manuscript af van zijn bestseller 'De manager als coach'. Dit boek werd in 1998 door het weekblad Intermediair als enige Nederlandse boek opgenomen in de top-15 van managementboeken van de 20e eeuw. Willem Verhoeven wordt allereerst gezien als degene die coaching als managementstijl in Nederland geïntroduceerd heeft. De Associatie voor Coaching wil voorop lopen in de ontwikkelingen van het coachen. Het is daarom dat er elk jaar nieuwe publicaties uitkomen op het gebied van coachen. Dat kan ook, want ons concept blijft in ontwikkeling.

INSCHRIJVEN

Als je interesse hebt in een van onze 1-daagse trainingen kun je je inschrijven via het inschrijfformulier op onze website www.associatievoorcoaching.com of via e-mail info@associatievoorcoaching.nl. Heb je interesse in onze incompany training, neem dan contact met ons op via e-mail of telefoonnummer 0492 385544.

LOCATIE

De opleidingen vinden plaats in ons sfeervolle Conferentiecentrum Couwenbergh Dorpsstraat 1, 5735 EA Aarle-Rixtel

tel. 0492-385544

www.associatievoorcoaching.com

associatie voor coaching
DORPSSTRAAT 1 - 5735 EA AARLE-RIXTEL - TEL. 0492-385544
WWW.ASSOCIATIEVOORCOACHING.COM